

Mediaverslag artikelen DvhN en RTV Noord

Woensdag 13 juni vanaf 12.00 uur t/m donderdag 21 juni

Informatiebehoefte (vragen en geruchten)

- Waar kan de Mijnraad nu mee komen?
- Wat mag de aardbevingsregio na het vertrek van boegbeeld Hans Alders verwachten van de nieuwe Nationaal Coördinator Groningen (NCG)?
- Vol verwachting klopt het Gronings hart. Gaat de versterking van duizenden huizen door of wordt stevig op de rem getrapt?

Betekenisgeving (Emoties, associaties, kwalificaties & oordelen)

- Overleg donderdag 21 juni:
Vooraf in de media:
 - Uit vertrouwelijke stukken blijkt dat de bestuurders van provincie en gemeenten van plan zijn voorwaarden te stellen aan officiële heropening van het overleg met de minister. Zij houden Wiebes aan de afgesproken aanpak van de 1588 woningen. Ook willen ze de toezegging dat begin juli bij een bezoek aan Den Haag kan worden gesproken over wijk- en dorpsvernieuwing. Hierbij gaat het niet alleen om versterking maar ook over verduurzaming van woningen en andere maatregelen die de leefbaarheid in de omgeving vergroten. De regio eist ook een stem in de opvolging van Nationaal Coördinator Groningen Hans Alders. De invulling van de vacature die Alders achterlaat, moet een gezamenlijk besluit zijn en niet uitsluitend een aangelegenheid van het ministerie van EZK. Gedacht wordt aan de inzet van een 'procesbegeleider' die zoveel mogelijk 'bestuurlijk hyperventileren' voorkomt.

Quotes minister Wiebes:

- 'De overleggen houden we altijd voor onszelf', reageert Wiebes na afloop. 'We hebben geen ander doel dan voortgang boeken en daar hebben we regelmatig overleg over. We kijken elkaar voortdurend in de ogen.'
- Ik ben er voor om stappen te maken en altijd bereid tot overleg.
- Zodra we een stap kunnen zetten, komen we dat melden. Ik heb afgeleerd om verwachtingen te hebben. Dit is iets voor de veiligheidsexperts, niet voor ministers.

Quotes burgemeester Hiemstra:

- Er zijn niet zoveel andere opties zijn dan met elkaar te praten. Soms moet je besluiten weer vrienden te worden. We moeten straks wel weer in gesprek met elkaar. Dat kan niet anders. Anders doen we onszelf en de regio tekort.

Achteraf in de media:

- Geen concrete nieuwe afspraken gemaakt, overleg had een informeel karakter.

- Hoorzitting mentale versterking in Tweede Kamer op donderdag 21 juni:
 - De Tweede Kamer moet veel meer kijken naar wat kinderen in het aardbevingsgebied nodig hebben om weer toekomstperspectief te krijgen en er moet een einde komen aan de steeds maar voortdurende onzekerheid.
 - Uit onderzoek 5.1.2e, hoogleraar sociale psychologie van de Rijksuniversiteit Groningen, blijkt dat er jaarlijks minimaal vijf mensen zullen overlijden als gevolg van de stress. De grootste veroorzaker van die stress is volgens 5.1.2e niet de angst dat een huis instort, maar de voortdurende onzekerheid over de afhandeling van schade. 'De stress verergert, omdat er nagenoeg geen vertrouwen is in de overheid.'
 - Vroeg of laat komt er een moment dat het helemaal misgaat in Groningen. Daarvoor waarschuwt psycholoog 5.1.2e. 'Voor mij is het niet zozeer de vraag of het een keer mis gaat', zegt zij. 'Wat mensen dan vaak bedoelen, is dat iemand een agressieve daad gaat plegen. Voor mij is dat geen vraag. Dat gaat komen als we zo doorgaan.'
 - Schorren van de Bodembeweging: Veel Groningers zijn moe vanwege de problemen door de aardbevingen en de sombere vooruitzichten.
- Wordvoerder Wiebes zegt over 200.000 euro voor Groningen, voor een juridisch fonds om proefprocessen tegen de NAM te kunnen voeren: 'We zijn bewust de weg opgegaan naar publiekrechtelijke afhandeling van schade, zonder bemoeienis van NAM. Sinds maart dit jaar vindt afhandeling van aardbevingsschade plaats door een onafhankelijke publiekrechtelijke commissie. Tegen die achtergrond is het niet dienstbaar om nu in te zetten op nieuwe civiele rechtszaken tegen NAM. Het bedrag blijft beschikbaar en vervalt niet aan het einde van het jaar. Samen met de regio zullen we bezien hoe deze middelen op een andere manier kunnen inzetten ten gunste van de Groningers.'
- CdK Paas: Het is een slechte zaak om de versterking in aardbevingsgebied zó te organiseren dat mensen tegenover elkaar komen te staan. Volgens Paas heeft minister Wiebes toegezegd dat de operatie alsnog volgens afspraak doorgaat als blijkt dat de voorgenomen beëindiging van de gasproductie de Groninger bodem niet tot rust brengt.
- Vraag VVD-Statelid 5.1.2e n.a.v. drie Tweets van gedeputeerde Eikenaar: Kunnen de uitingen van gedeputeerde Eelco Eikenaar (SP) op goedkeuring rekenen van het hele provinciebestuur? Reactie gedeputeerde Brouns: 'We hebben een integriteitsprotocol. Die gaan we bestuderen. We komen erop terug.'
- In Loppersum, Middelstum en Stedum begint dit jaar de bouw van drie nieuwe kindcentra. De gebouwen zijn aardbevingsbestendig, voorbereid op krimp en bijna energieneutraal. In de loop van 2019 klaar. (RTV Noord, DvhN)
- De Tweede Kamerfractie van GroenLinks heeft aan Wiebes opheldering gevraagd over het opschorten van de versterkingsoperatie van ruim 1500 woningen in het Groningse aardbevingsgebied. Aanleiding hiervoor zijn opmerkingen van voormalig inspecteur-generaal 5.1.2e van het SodM. (RTV Noord)
- Reactie voormalig inspecteur-generaal van het SodM, 5.1.2e :

- Onbegrijpelijk dat de versterking van 1588 woningen momenteel op pauze staat, de versterking blijft hoe dan ook nodig. 'Ten aanzien van de versterking ben ik het absoluut niet met de minister eens.' **5.1.2e** roept de Tweede Kamer op om een *parlementaire enquête* te houden (na de publicatie van het ontwerpbesluit) over de gaswinning in onze provincie. (RTV Noord)
- Nu de gaswinning in Groningen nog jaren doorgaat, is het onverantwoord tijdelijk te stoppen met de versterking van huizen. Nog langdurig sprake van seismiciteit en dus risico's. Vergeet niet dat in Groningen nog altijd Code Oranje van kracht is. In Groningen hebben we weliswaar heel veel gaten in de grond geboord, maar dat wil niet zeggen dat we de ondergrond goed kennen. Het Groningen-gasveld is bepaald niet homogeen, er zijn heel veel verschillen in samenstelling, grondsoort, ligging van breuken en noem maar op. Je hebt in feite een Deltaplan nodig om de versterking in Groningen goed aan te pakken. Nu zijn er nog maar zeshonderd huizen versterkt en dat is een schande. (DvhN)
- Ingezonden brief inwoner: De winning van aardgas kan in principe worden voortgezet zonder bevingen. (DvhN)
- VU-organisatiewetenschappers: pas onder druk van negatieve publieke opinie worden er maatregelen genomen om de gevolgen van aardbevingen aan te pakken. De NAM, het Rijk en de Groningse bestuurders zitten opgesloten in een spiraal van wantrouwen rond de aardbevingsmaatregelen. Inspraak voor lokale bestuurders en Groningse belangengroepen lijkt een must. Dit is de belangrijkste taak voor de opvolger van Alders.
- **5.1.2e** - Groninger Energie Koepel: 'Bij gaswinning zie je dat de lusten grotendeels buiten de provincie terecht zijn gekomen. Met duurzame energieopwekking willen we dat op een andere manier doen.'
- Actietraining Delfzijl zaterdag 7 juli voor iedereen die op 28 augustus mee doet aan de grote *meerdaagse zitblokkade* voor de deur van de NAM aardgas condensaat opslag in Delfzijl.
- Op last van de Tweede Kamer zou er drie jaar geleden al een juridisch fonds van twee ton komen, maar dat geld zweeft nog steeds ergens tussen Den Haag en Groningen. (RTV Noord)
- Rapport van **5.1.2e** en een aantal deskundigen over de nieuwbouwregeling van het gasbedrijf, (onderzoek op verzoek van NCG): kritiek op de grote rol die de NAM speelt bij de regeling voor nieuwbouw in het aardbevingsgebied, o.a. bij toewijzing bijdrage projecten. In een aantal gevallen negeren bouwers de regeling, om tijdverlies te voorkomen. Rijksbouwmeester **5.1.2e**: 'Er moeten experts bij de advisering worden betrokken die geen banden hebben met de NAM. Dit vermijdt irritaties over de dominantie van de NAM en bevordert het vertrouwen in de objectiviteit van de toekenningen.' (DvhN)
- De infobalie van de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) in Loppersum krijgt een andere plek: kantoor van onderwijsgroep Marenland aan de Wijmersweg. (RTV Noord)
- De Vereniging Monument Eigenaren heeft het vertrouwen opgezegd in de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen. **5.1.2e**:

'Destijds hebben wij wel gewaarschuwd voor toenemende bureaucratie. Dat blijkt na twee maanden helaas het geval.' Er werden twee medewerkers op een monument afgestuurd om met de eigenaar in gesprek te gaan. 'Zonder doel en enige kennis van zaken. Daarna volgden enkele niet-inhoudelijke telefoontjes en sindsdien is het al enkele maanden stil vanuit de commissie.' (RTV Noord)

- Gevreesd wordt dat de omvang van de totale versterkingsoperatie stevig wordt teuggeschroefd. Daarbij draait het met name om de torenhoge kosten, die de grootschalige operatie met zich mee brengt. Die kunnen - afhankelijk van het uiteindelijke aantal woningen en gebouwen dat versterkt wordt - tot tientallen miljarden euro's oplopen. (RTV Noord)
- De Kamer heeft een motie van CDA-kamerlid Agnes Mulder aangenomen waarin wordt afgedwongen dat er voor 1 juli een besluit over de versterking van 1588 woningen wordt genomen en dat vervolgens 'ruimhartig versterkt' wordt. (RTV Noord)
- Ronde tafel 28 juni over NCG en versterkingsoperatie:
 - Gasberaad, Vereniging Groninger Dorpen en de voorzitter van de Maatschappelijke Stuurgroep 5.1.2e boycotten de hoorzitting in de Tweede Kamer over de versterkingsoperatie en de Nationaal Coördinator Groningen vanwege beperkte spreektijd (2 minuten).
 - Ook de Groninger Bodem Beweging (GBB) stuurt geen afvaardiging naar deze hoorzitting: 'De minister de ruimte geven om de versterkingsoperatie te remmen om vervolgens te praten over hoe de versterking vlot getrokken kan worden, komt bij ons ronduit cynisch over', aldus de GBB.
 - En ook de Dorpsbelangenvereniging Versterking Overschild boycot het rondetafelgesprek. Zij hebben er geen vertrouwen in om de Kamerleden in twee minuten 'te inspireren alsnog waarachtige en daadwerkelijke betrokkenheid voor veiligheid en welzijn van de bewoners op te brengen'.
 - Oud-staatssecretaris Bleker: 'De aanleiding om mij uit te nodigen, is een wetsvoorstel dat ik heb geschreven. Als de Kamer mijn opvattingen daarover wil weten, dan geef ik daar graag gehoor aan. Niet als bewoner, maar als bestuurder.'
 - Ronde tafel gaat niet door vanwege reactie regio: timing niet handig, te weinig spreektijd en rol die oud-staatssecretaris Henk Bleker zou krijgen als 'bewoner' van het gebied viel verkeerd.
 - De vaste Kamercommissie komt na de zomer naar Groningen voor een ruim opgezet werkbezoek met meer tijd en ruimte.
 - SP-lid Beckerman: 'Het grote punt blijft dat Den Haag door het eenzijdig opzeggen van afspraken geen betrouwbare partij meer is. Dat maak je niet goed door langs te komen, dat maak je goed met daden.'

Koppen media:

Donderdag 21 juni

- Regiobestuurders en Wiebes 'kijken elkaar goed in de ogen' in overleg (RTV Noord)

- Versterkingspunt Nationaal Coördinator Loppersum gaat verhuizen (RTV Noord)
- Eigenaren monumenten: 'Geen vertrouwen in Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade' (RTV Noord)
- Voorstel Klimaattafel: 'Verhoog de belasting op aardgas met 75 procent' (RTV Noord)
- Kinderombudsman tegen Kamer: 'Houd je aan de afspraken' (RTV Noord)
- Psycholoog waarschuwt: 'Iemand gaat een keer door het lint in Groningen' (RTV Noord)
- Groningen houdt druk op Wiebes (DvhN, PDF in bijlage)
- Groningers zijn moe, heel moe door de aardbevingsellende (DvhN)

Woensdag 20 juni

- VVD'er **5.1.2e**: 'Zijn tweets Eikenaar namens hele college?' (RTV Noord)
- Alle Groningse ogen zijn gericht op Mijnraad (RTV Noord)
- Drentse Statenleden zijn bezorgd over formele houding van gaswinner Vermilion (DvhN)

Dinsdag 19 juni

- NAM te dominant bij nieuwbouw (DvhN, zie PDF)
- Kamer zet een streep door veelbesproken hoorzitting en komt naar Groningen (RTV Noord)
- Tweede Kamer komt Groningers tegemoet: hoorzitting wordt verzet en vindt in Groningen plaats (DvhN)

Maandag 18 juni

- Bleker gaat naar hoorzitting Kamer, maar niet als bewoner (RTV Noord)
- Groningse dorpen massaal aan de zonnedaken (RTV Noord)
- 'Er moeten veel meer windmolens op zee komen dan nu de plannen zijn' (RTV Noord)
- Waar is de twee ton voor juridisch fonds Groningen gebleven? (RTV Noord)
- Kamerleden begrijpen dat Groningers de hoorzitting in Den Haag boycotten (DvhN)

Zondag 17 juni

- Ook Groninger Bodem Beweging laat hoorzitting schieten: 'Volstrekt ongeloofwaardig' (RTV Noord)
- Groninger Bodembeweging past voor 'zinloze exercitie' en blijft weg bij hoorzitting Tweede kamer (DvhN)

Zaterdag 16 juni

- 'Met 1,5 minuut spreektijd in de Tweede Kamer worden Groningers verneukt' (RTV Noord)
- Groningers boycotten hoorzitting in de Tweede Kamer over versterking en Nationaal Coördinator (DvhN)

Vrijdag 15 juni

- We gaan tientjes meer betalen voor gas en licht ('maar het komt nu niet door Groningen') (DvhN)
- Energierekening tot 64 euro per jaar hoger (RTV Noord)
- Wantrouwen bepaalt aanpak aardbevingen in Groningen (DvhN)
- Stoppen met versterking riskant (DvhN, zie PDF)
- Oud-topman **5.1.2e**: 'Vertragen versterking is onverantwoordelijk' (DvhN)
- Hoe wordt na Alders de versterking opgepakt? (DvhN, zie PDF)
- Kamervragen over pauze van versterkingsoperatie (RTV Noord)
- Itamar Kool: 'Goed nieuws, maar zelf zijn we een beetje lamgeslagen' (RTV Noord)
- CdK Paas kraakt 'kunstmatige grenzen' bij versterkingsoperatie Groningen (DvhN)

Donderdag 14 juni

- Oud-topman **5.1.2e**: 'Stop in godsnaam niet met de versterking' (RTV Noord)
- Ingekomen brief: Win-win situatie (DvhN, zie PDF)
- Bouw van kindcentra van start (DvhN, zie PDF)
- Diverse aannemers in de race voor school (DvhN, zie PDF)

Woensdag 13 juni vanaf 12.00 uur

- Paus roept olie- en gasbedrijven tot de orde: 'Zoek alternatieven voor aardgas' (RVT Noord)
- In beeld: drie nieuwe kindcentra voor bevingsgemeente Loppersum (RTV Noord)